

Venner fra fremtiden

Tema: Kronologi og sammenhænge; 1920'erne

Fag: Historie

Målgruppe: 5.-6. klassesetrin

"Løgne", DR Ultra 28/09 2017, 30 min

Billedet er hentet fra TV-udsendelsen "Venner fra fremtiden – Løgne"

Denne pædagogiske vejledning tager udgangspunkt i andet afsnit DR ULTRA-serien "Venner fra fremtiden": "Løgne".

I dette afsnit tager Tine og Viktor fra 5. klasse på Djursland tilbage til Sønderborg i året 1927, hvor de skal hjælpe togfører Johannes. De finder ham i en baggård ved et mindre hus, hvor også de møder hans kone Ida og deres lille datter Elin. Familien skal afholde barnedåb den følgende dag, og Tine og Viktor skal dermed hjælpe med forberedelserne. Ida er gravid igen, og har derfor brug for hjælp med at skrælle kartofler, med børnepasning og med gulvskrubning. Undervejs i forberedelserne skal Tine og Viktor hente patroleum, hvor de opdager, at Johannes og Idas veninde Eva kysser i smug. Derfor bliver det børnenes opgave at samle den lille familie igen, så Elin ikke ender på børnehjem og Ida på fattiggården.

Faglig relevans/kompetenceområder

Dette undervisningsforslag beskæftiger sig med kompetenceområderne Kronologi og sammenhæng, herunder det **lokale**, regionale og globale samt Historie brug, herunder historiske scenarier.

Fokus er rettet mod følgende **kompetenceområder og mål**:

- Eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder.
- Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv.

Temaer: 1920'erne, mellemkrigstiden, kønsroller, samfund, levevilkår, løgne, utroskab og konsekvenser heraf, væsentlige træk ved datidens kulturkarakteristika; herunder beklædning og væremåde.

Eleverne vil erhverve sig indsigt i udvikling og sammenhænge. Dette undervisningsforslag kan derfor styrke elevernes forståelse heraf ved visuelt at placere væsentlige historiske begivenheder tidsmæssigt og geografisk. Med udsendelsen kan eleverne dels opnå sammenhængsforståelse i samspil med et kronologisk overblik samt kunne bruge denne forståelse i deres hverdags- og samfundsliv, og dels vil eleverne blive fortrolige med dansk kultur og historie.

Eleverne tager stilling og handler på baggrund af egne erfaringer og viden om fortiden, forestillinger om nutiden samt forventninger om fremtiden. Derfor er et tidsperspektiv en forudsætning for, at eleven kan forstå sig selv om omverdenen om ét.

Gennem arbejde med nedenstående undervisningsforslag vil eleverne få mulighed for at arbejde analytisk og vurderende med efterkrigstidens problemstillinger, hvilket vil udbygge deres forståelse af menneskers liv og livsvilkår gennem tiderne, og vil herigennem opnå indsigt i kontinuitet og forandring. Elevernes historiske bevidsthed og identitet vil derfor styrkes med henblik på, at de forstår, hvordan de selv, deres livsvilkår og samfund er historieskabt.

Ideer til undervisningen

Dette undervisningsforslag vil have omdrejningspunkt i temaet 'mellemkrigstiden', og vil udformes gennem særligt den projektorienteret undervisningsmetode, hvor eleverne er aktive i og udforskende med historien. Dette kan danne grundlag for vurdering og fortolkning af tilværelsen i mellemkrigstiden i Danmark.

Forløbet kan indledes med en diskussion om et eller flere af følgende spørgsmål:

- Hvad kender eleverne til tiden før mellemkrigstiden?
- Hvad siger periodens navn om denne tid?
- Hvordan gik man klædt i mellemkrigstiden?
- Hvilke begivenheder kender eleverne til fra mellemkrigstiden?
- Hvad arbejdede man med i mellemkrigstiden?

Inden perioden udfoldes yderligere, kan det være en fordel at placere perioden på en visuel tidslinje, som kan udbygges med fakta og særlige karakteristika gennem forløbet. Denne kan laves digitalt, men kan også laves fysisk og hænges op i klassen.

Udsendelsen kan give eleverne indblik i, hvordan danskere levede efter 1. verdenskrigs afslutning. Eleverne får derudover indsigt i datidens familieforhold, herunder barnets plads i familien, og får i forlængelse deraf indsigt i, hvordan datidens kønsroller; herunder hvordan kvinder var stillet i forhold til mændene i tilfælde af utroskab. Der skabes således også en pendant til nutidens problemstilling vedrørende skilsmisse og familiebrud, hvor eleverne får lagt en lag oveni deres historiskfaglige forståelse for menneskets og samfundets udvikling gennem tiden.

Billederne er hentet fra TV-udsendelsen "Venner fra fremtiden – Løgne"

En rejse gennem Danmarks 1920'erne kan med fordel operationaliseres gennem projektorienteret gruppearbejde, hvor eleverne vil beskæftige sig med periodens særkender.

Ellers kan følgende være forslag til forskellige metodiske udgangspunkter til bearbejdelse af forløbet:

- **Arbejdsliv**
 - Herunder "det nye" begreb om ferie og fritidsliv
 - Forskellige arbejdstyper præsenteres, og eleverne kan med fordel visualisere det for de andre elever, eksempelvis gennem udklædning eller en digital produktion (tegneserie, animationsfilm eller lignende). Hertil kan Skoletubes app's med fordel anvendes.
- **Familieliv, beklædning og bolig**
 - Herunder kønsrollerne i 1920'erne.
 - Dette kan ligeledes præsenteres gennem udklædning eller en digital produktion (tegneserie, animationsfilm eller lignende.).
 - På den måde kan kravet om, at elever udvikler og anvender digitale kompetencer, også opfyldes, da der således vil være tale om målrettede og kreative digitale produkter.
- **Mode og musik**
 - Hvilken betydning musikken i 1920'erne. 1. verdenskrig sætter tydelige spor i kulturlivet – forfattere, billedkunstnere, musikere og samfundsdebattører forholder sig direkte eller indirekte til den. Eleverne kan dermed få lagt et ekstra lag oveni deres viden og forståelse af 1920'erne.
- **Barndom og skoleliv**
 - Der kan laves en komparativ analyse af skolen dengang og i dag; kan udføres som et mindre rollespil, hvor eleverne præsenterer forskelle og ligheder.
- **Opfindelser, herunder radio og TV**
 - Her kan elevernes skaberlyst inddrages, da eleverne kan stilles til opgave at præsentere datidens TV og radio gennem en fysisk visualisering heraf. Dette kan udformes ved, at

- eleverne kreerer et vellignende og autentisk TV-apparat eller en radio af eksempelvis papkasser eller lignende.
- Derudover kan eleverne lave og indspille et mindre radiospil om en dramatisk historie.

Eleverne kan med arbejdet med ovenstående emner anvende eksterne kilder til at opnå yderligere viden. Dertil skal de forholde sig kildekritisk til de supplerende tekster, og herigennem anvende kildekritiske begreber til at gøre rede for fortolkninger af perioden 1920'erne.

Undervejs, i takt med elevernes fremlæggelser, kan der tilføjes nye detaljer på tidslinjen, så den til sidst har bidrag fra alle elever i klassen.

Afslutningsvist kan der laves en evaluering med udgangspunkt i elevernes fremlæggelser samt det faglige materiale. Denne kan udformes digitalt – gennem eksempelvis hjemmesiden www.kahoot.it eller www.socrative.com.

Supplerende materialer

Følgende er forslag til supplerende materialer, der eventuelt kan lånes på dit lokale CFU:

Forslag til faglitterært materiale

Da verden gik af lave – Danmark i mellemkrigstiden af Lis H. Lund Jensen. Elevbog (udlånsafdeling) (6. klasse)

Da verden gik af lave – Danmark i mellemkrigstiden af Lis H. Lund Jensen. Lærervejledning (udlånsafdeling)

- Heri findes også kopsisider om emnet

Teenagere i 100 år, af Erik Dehn (faglig læsning)

Søg materialet på www.mitcfu.dk

Forslag til skønlitterært materiale

Matador, afsnit 1-15

Søg udsendelserne på www.mitcfu.dk

Forslag til web-ressourcer:

App's til de digitale produktioner: <https://www.skoletube.dk/>

Supplerende til eksempelvis gruppearbejdet:

- Avisartikler via Infomedia www.skoda.emu.dk/infomedia
- Præsentation af Esther, som fortæller om livet i 1920'erne:
<http://boligen.energimuseet.dk/index.html>
 - Her er ligeledes en quiz, en tidslinje og et galleri, som eleverne kan anvende.

Digitale evalueringsredskaber:

- **Kahoot:** et gratis spil-baseret evalueringsredskab/læringsplatform, der gør det sjovt at lære (og evaluere). Læreren vælger evalueringsemnet og sprog, og eleverne bruger deres forskellige devices til at deltage.
- **Socrative:** kan bruges til evaluering, men indeholder også en lang række andre læringsaktiviteter; lige gyldigt hvor eller hvordan du underviser, kan du via Socrative nemt og hurtigt forbindes med dine elever.